

Politiek

- **Speech VS-president Bush:** Irak heeft niet voldaan aan VNVR 1441. Vreedzame ontwapening van Irak kan nu nog slechts door vertrek Saddam Hoessein en zijn zonen binnen 48 uur. President acht militaire actie gerechtvaardigd; inlichtingenmateriaal laat geen twijfel bestaan over Irak's bezit van WMD en de link met terrorisme. Bush probeerde Iraakse bevolking gerust te stellen: actie gericht tegen bewind en niet tegen bevolking; roept daarnaast Iraakse militairen op zich niet te verzetten; waarschuwing dat hun lot zal afhangen van hun acties ten aanzien van oliebronnen, gebruik van WMD (ook tegen Irakese volk!) en vetzet tegen de coalitie. Oorlogsmisdadigers zullen worden vervolgd.
- **VNVR, VS, Powell:** nieuwe resolutie niet in stemming gebracht omdat Frankrijk met veto dreigde voor "any such resolution, no matter the circumstances". Alle landen wisten vooraf dat VNVR-resolutie 1441 zou kunnen leiden tot "serious consequences". VS heeft destijds geïnsisteerd dat nieuwe resolutie na 1441 niet noodzakelijk zou zijn. Spanje, VK en VS hebben geprobeerd tot nieuwe resolutie te komen vanwege politieke wenselijkheid. VS handelt - ook zonder nieuwe resolutie - in lijn met het internationaal recht. Enige manier om militaire actie te vermijden is als Saddam Hoessein, familieleden en handlangers Irak verlaten. Over de VN: VN zal de crisis overleven. VS blijft belangrijk lid van VN en de VN-organisaties. Maar: dit is een (slecht verlopen) test geweest voor de VNVR.
- **VNVR, SGVN:** volgens SGVN Annan lijkt het diplomatieke spoor dood te lopen ("obviously we seem to be at the end of the road here"). Over legitimiteit van eventuele acties: if action against Iraq were to take place without the support of the Council "its legitimacy will be questioned and the support of it deminished".
- **VNVR, VK:**
- **VNVR, VK, kabinetsberaad:** VK-kabinet direct in spoedzitting bijeengekomen. PM Blair zal vanmiddag de positie van de Britse regering in Parlement verdedigen. Blair loopt het risico steun van deel van Labour kwijt te raken; waarschijnlijk wel meerderheid door steun Conservatieven. **Ontslagen:** Labour-MP en leider Lagerhuis Robin Cook heeft maandag per direct zijn ontslag aangeboden in protest tegen VK-standpunt. Dinsdagochtend is Staatssecretaris voor Gezondheid Lord Philip Hunt afgetreden. Staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking Clare Short zou eveneens later op de dag kunnen aftreden.
- **Frankrijk: President Chirac** heeft VS-ultimatum aan Saddam Hussein als "unilaterale beslissing" bestempeld die indruist tegen "de wil van VNVR". Bush zou de wereld tegen zich hebben. Aanval zonder steun van VNVR zou "zware verantwoordelijk" voor VS zijn. MinBZ De Villepin heeft het besluit van VS, VK en Spanje om resolutie niet in stemming

te brengen "betreurd". En gesteld dat "niets dit besluit rechtvaardigt". Daarnaast heeft Frankrijk erop gewezen dat de benodigde 9 stemmen ruim niet aanwezig waren.

- **VNVR, Duitsland, (BK Schroeder):** alsnog vreedzame oplossing vinden ("would fight for a peaceful solution to the Iraq crisis until the "last minute and last second", but doubted whether war could be averted").
- **Russische President Poetin:** iedere oplossing van de Irak-crisis die niet leidt tot vreedzame ontwapening zou een "fout" zijn. **Russische MinBZ Ivanov:** bestaande VNVR-resoluties bieden geen juridische grondslag voor militaire interventie in Irak. Over 1441: "1441, to which so many references are made, does not give anyone the right to use force automatically".
- **China, reactie op speech Bush:** oorlog moet worden voorkomen en inspecties moeten worden voortgezet.
- **Canada, reactie op speech Bush:** geen steun voor militaire interventie zonder geweldsmachtiging door nieuwe VNVR-resolutie.
- **Japan:** [REDACTED]
- **VNVR, volgende bijeenkomst inzake Irak:** VNVR heeft voor 19 maart zitting geagendeerd met Blix (UNMOVIC) en El Baradei (IAEA). Zij zullen opnieuw rapport uitbrengen over voortgang van inspecties. Frankrijk, Duitsland en Rusland hebben voorgesteld deze bijeenkomst op ministerieel niveau te houden. Het is echter twijfelachtig of deze zitting onder de huidige omstandigheden doorgang zal vinden.

Militair

- **UNMOVIC, inspecties:** Op laatste dag van UNMOVIC-inspecties werden 2 Al Samoed-2 raketten vernietigd. Verder werd een bioloog geïnterviewd: het veertiende interview sedert aanvang inspecties. Na besluit tot terugtrekking uit Irak door SGVN zijn inspecteurs onmiddellijk begonnen met vertrek. Op 18 maart vertrekt al het overgebleven VN-personeel uit Irak.
- **Turkije:** Turkije maakte op 17/03 bekend urgente maatregelen te zullen nemen om zijn nationale belangen te veilig te stellen. Woensdag a.s. zal Turkse parlement waarschijnlijk opnieuw stemmen over komst van 62.000 VS-militairen. VS willen Turkije gebruiken als uitvalsbasis voor een noordelijk front in Irak. Voor substantiële troepenontplooiing door de VS in Oost-Turkije is het inmiddels te laat, maar basis- en overvlieg rechten blijven nuttig. Indien Turkse goedkeuring beperkt bleef tot overvlieg rechten, was niet duidelijk of alsnog gedeeltelijke compensatie d.m.v. Amerikaanse steun aan Turkije zou plaatsvinden. VS heeft Turkije te verstaan gegeven dat Turkse strijdkrachten zich niet op Noord-Iraaks grondgebied mogen begeven. Mogelijk met zondeering t.a.v. afhandeling van vluchtelingenstromen in het Turks-Iraakse grensgebied.

- **Australië:** Australische MP Howard heeft bekend gemaakt dat Australië zal participeren in de oorlog tegen Irak. Australië heeft reeds 2000 troepen naar de Golfregio gestuurd.

Humanitair

- **OCHA:** Emergency Relief Coördinator (ERC)/Humanitaire Coördinator (HC) Ramiro da Silva is reeds onderweg naar Cyprus waar de VN haar coördinatiecentrum heeft opgezet. Ross Mountain, directeur OCHA Geneve is aangewezen als Assistent ERC voor Irak, en zal vandaag te New York. (PVVN NY).
- **OCHA:** tekort aan fondsen voor voorbereidingen humanitaire hulp bij VN en NGO's. (PVVN NY)
- **Evacuatie VN-medewerkers:** SGVN heeft VN medewerkers gevraagd Bagdad te verlaten. ICRC heeft eerder aangegeven ook tijdens een mogelijke aanval in het land te blijven. (TZ Bagdad)
- **Nederland, ORHA:** Nederland heeft besloten geen Nederlandse liason officer bij de ORHA (VS Office of Reconstruction and Humanitarian Assistance) te stationeren.